



**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

**Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра міжнародних економічних відносин**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки та
інформаційних технологій



Ю.М.Неговська

РОБОЧА ПРОГРАМА

ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА

підготовки другий (магістерський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 075 «Маркетинг»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Маркетинг»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни професійної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми



М.М.Єрмошенко

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою міжнародних економічних відносин
протокол № 1 від «27» серпня 2020 року

Завідувач кафедри



к.е.н., доцент Костюк
В.Р.

Розробники:

Єрохін Сергій Аркадійович – доктор економічних наук, професор, кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова навчальна дисципліна

Передумови вивчення навчальної дисципліни: дисципліна є завершальною при підготовці другого (магістерського) рівня вищої освіти, їй передують вивчення дисциплін економічного та управлінського спрямування.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Глобальна економіка» є відносини між суб'єктами глобального бізнесу, що визначаються специфікою, закономірностями та тенденціями сучасних економічних трансформацій.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин 4 кредити ECTS

Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Глобальна економіка» дає змогу набутися знання щодо становлення глобальної економіки, потенційних можливостей розвитку національних економік в умовах глобалізації, а також визначити ефективні стратегії для реалізації цих можливостей.

Мета дисципліни: є формування у здобувачів вищої освіти знань про умови і фактори становлення глобальної економіки та механізми її функціонування. Глобальна економіка охоплює всі сфери господарської діяльності людини, є результатом переходу спеціалізації та розподілу праці на глобальний рівень. Знання та розуміння об'єктивних передумов, змістовного наповнення, перспектив розвитку глобалізації дозволяє більш ефективно використовувати можливості та уникати загроз, що виникають у результаті розгортання процесів економічної глобалізації.

Завдання дисципліни:

- виявлення системної сутності економічної глобалізації;
- визначення глибини впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси;
- ідентифікація основних параметрів глобального розвитку;
- визначення сучасних ринкових та інституціональних методик глобального менеджменту;
- аналіз особливостей формування національних і міжнародних стратегій розвитку.

Предмет дисципліни: відносини між суб'єктами глобального бізнесу, що визначаються специфікою, закономірностями та тенденціями сучасних економічних трансформацій.

Компетентності та заплановані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти компетентностей:

Загальні компетентності, визначені Стандартом вищої освіти (ЗК)

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (визначені стандартом вищої освіти спеціальності)

СК4. Здатність застосовувати творчий підхід до роботи за фахом.

СК7. Здатність розробляти і аналізувати маркетингову стратегію ринкового суб'єкта та шляхи її реалізації з урахуванням міжфункціональних зв'язків.

Спеціальні (фахові) компетентності за вибіркоким блоком (визначені закладом вищої освіти)

СК1.2. Здатність демонструвати глибокі знання сучасних теоретичних, методологічних, методичних та маркетингових засад функціонування і розвитку ринкової економіки та світового господарства

СК1.4. Здатність до глобального аналітичного мислення, обробки великих масивів даних, систематизації інформації, проведення маркетингових досліджень, оцінювання та прогнозування ринкової кон'юнктури за допомогою сучасних інформаційних технологій і систем, спеціалізованого програмного забезпечення

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен досягти таких запланованих результатів навчання:

Програмні результати навчання за спеціальністю (визначені стандартом вищої освіти спеціальності)

ПР2. Вміти адаптовувати і застосовувати нові досягнення в теорії та практиці маркетингу для досягнення конкретних цілей і вирішення задач ринкового суб'єкта.

ПР16. Вміти виокремлювати науково-практичні задачі дослідження та вирішувати їх із використанням положень теорій та методології маркетингу, а також загальнонаукових та спеціальних методів дослідження.

Програмні результати навчання за вибіркоким блоком дисциплін (визначені закладом вищої освіти)

ПР 1.4. Розуміти шляхи й моделі інтеграції України в європейський та глобальний економічний простір і місце економіки України на світових ринках

ПР1.5. Вміти відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних завдань в сфері управління на засадах маркетингу

ПР1.6. Застосовувати отримані знання для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та ефективного ведення бізнесу

4. Структура навчальної дисципліни

| Назви змістових модулів і тем | Обсяг у годинах | | | | | | | | | | | |
|---|-----------------|--------------|----|-----|-----|----|--------------|--------------|------|-----|-----|----|
| | денна форма | | | | | | заочна форма | | | | | |
| | усього | у тому числі | | | | | усього | у тому числі | | | | |
| | | л | пр | сем | інд | ср | | л | прак | сем | лаб | ср |
| Тема 1. Часові межі феномену глобалізації | 10 | 1 | 1 | - | - | 8 | 10 | - | - | - | - | 10 |
| Тема 2. Сучасна методологія глобалістики | 10 | 1 | 1 | - | - | 8 | 10 | - | - | - | - | 10 |
| Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики | 10 | 1 | 1 | - | - | 8 | 10 | 1 | - | - | - | 9 |
| Тема 4. Становлення глобальної економіки | 10 | 2 | 2 | - | - | 6 | 10 | - | - | - | - | 10 |
| Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних | 10 | 2 | 2 | - | - | 6 | 10 | 1 | 1 | - | - | 8 |

| | | | | | | | | | | | | |
|--|------------|-----------|-----------|---|---|-----------|------------|----------|----------|---|---|------------|
| економічних процесів | | | | | | | | | | | | |
| <i>Тема 6.</i> Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації | 10 | 2 | 2 | - | - | 6 | 10 | 1 | 1 | - | - | 8 |
| Разом за змістовним модулем 1 | 60 | 9 | 9 | - | - | 42 | 60 | 3 | 2 | - | - | 55 |
| Змістовний модуль 2. Стратегії та перспективи глобального розвитку світової економіки | | | | | | | | | | | | |
| <i>Тема 7.</i> Парадоксальна природа глобальних трансформацій | 10 | 2 | 2 | - | - | 6 | 10 | - | - | - | - | 10 |
| <i>Тема 8.</i> Альтерглобалізм та його форми | 10 | 1 | 1 | - | - | 8 | 10 | - | - | - | - | 10 |
| <i>Тема 9.</i> Глобальна економіка як прогностична реальність | 10 | 2 | 2 | | | 6 | 10 | 1 | 1 | - | - | 8 |
| <i>Тема 10.</i> Регулятивні механізми глобальної економіки | 10 | 2 | 2 | - | - | 6 | 10 | 1 | 1 | - | - | 8 |
| <i>Тема 11.</i> Міжнародні стратегії глобалізації | 10 | 2 | 2 | - | - | 6 | 10 | 1 | - | - | - | 9 |
| <i>Тема 12.</i> Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації | 10 | 2 | 2 | - | - | 6 | 10 | - | - | - | - | 10 |
| Разом за змістовним модулем 2 | 60 | 11 | 11 | - | - | 38 | 60 | 3 | 2 | - | - | 55 |
| Усього годин | 120 | 20 | 20 | - | - | 80 | 120 | 6 | 4 | - | - | 110 |

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади глобалізації

ТЕМА 1. ЧАСОВІ МЕЖІ ФЕНОМЕНА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Сутність глобалізації. Західні концепції теорії глобалізації. Загальні підходи до визначення початку глобалізації та результатів її розвитку. Хронологічні межі глобалізації в працях сучасних науковців. Концепція глобалізації як зміни форм історичного процесу (концепція «архаїчної глобалізації»). Концепція глобалізації як сучасного економічного феномену. Концепція протогобалістів. Концепція глобалізації як деякої позачасової властивості, що іманентно притаманна світовому суспільству. Функції глобалізації.

ТЕМА 2. СУЧАСНА МЕТОДОЛОГІЯ ГЛОБАЛІСТИКИ

Глобалістика і глобалізм як наукове обґрунтування ідеології глобалізації. Еволюція концепцій глобалізації. Джерела та процеси, що формують явище глобалізації. Основні механізми глобалізації. Становлення глобалістики – науки про глобалізацію, формування її методологічної бази. Предмет глобалістики. Основні напрями наукових досліджень поняття «глобалістика». Суть терміна «глобалістика». Етапи формування та становлення глобалістики як науки. Базові типи глобальних проблем. Західна та українська наукова школа глобалістики.

ТЕМА 3. ШКОЛИ І МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ СТАТУС ГЛОБАЛІСТИКИ

Основні школи сучасної глобалістики. Еколого-економічна школа (П. Екінс, Х. Гендерсон, Х. Дейлі, П. Хокінс, Е. Ловінс, Р. Норгаард, Л. Браун). Школа універсального еволюціонізму (М. Моїсєєв). Школа глобальної екології, яка розробляє теорію глобальних рішень і компромісів. Школа контрольованого глобального розвитку (Д.Гвішіані). Школа міжнародної політичної економії (С.Стрендж, Е.Хеллайнер, Р.Андерхілл, Ф.Черні, Л.Вейс,

Т.Пемпел, Т.Скопол, П.Евене, Д.Хелл, П.Катценштайн). Школа економічної соціології (Ф.Бродель, М.Вебер, Т.Веблен, Е.Дюргейм, К.Поланьї, І.Шумпетер, М. Грановетер, М. Кастельс, Р.Сведберг, А.Сен, А.Турен, Р.Холлінгсворт, Ф.Шміттер, В.Штрек, А.Етціоні).

Становлення теоретичної бази глобалістики. Концепція світової системи / світового суспільства. Глобальна соціологія. Розроблення теорій глобалізації. Дихотомічна типологія соціальної організації: «локальне / глобальне». Теоретичні моделі глобалізації.

Міждисциплінарний статус глобалістики. Глобалістика як сукупність фундаментальних філософських, соціоекономічних, культурологічних і прикладних досліджень різноманітних аспектів глобалізації.

ТЕМА 4. СТАНОВЛЕННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Сутність глобальної економіки та її становлення. Геоекономічний підхід до вивчення глобальної економіки. Закономірності функціонування глобальної економіки.

Передумови та специфіка формування глобальної економіки. Принципи взаємодії національних економік із зовнішнім середовищем у глобальних умовах. Рівні та головні форми глобалізації світового господарства. Транснаціоналізація і регіональна інтеграція як шляхи становлення глобальної економіки. Моделі-проекти глобального розвитку економіки ХХ ст. – на початку ХХІ ст. Економічна інтеграція кількісних показників прогнозування світового економічного розвитку та її висновки.

Особливості та ознаки структуризації світового господарства. Геоекономічний атлас світу. Наслідки глобалізації для світової економіки та для окремих національних господарств.

ТЕМА 5. ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ ВИМІРИ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Характеристика ключових глобальних проблем економічного розвитку. Ключові глобальні проблеми економічного розвитку, їх характеристика. Причини виникнення глобальних проблем. Прояв існування глобальних проблем у різних країнах світу.

Однополярна глобалізація і роль США в світовій економічній системі. Цивілізаційні виміри глобального економічного розвитку. Еволюція локальних цивілізацій. Перспективи і потенціал локальних цивілізацій. Цивілізації індустріального етапу економічного розвитку. Розвиток цивілізацій постіндустріальної епохи. Формування цивілізацій четвертого покоління.

Цивілізаційні виміри стратегій глобалізму. Цивілізаційна специфіка перебігу глобальних економічних процесів.

ТЕМА 6. СУПЕРЕЧНОСТІ І ДУАЛІЗМ СУЧАСНОГО ЕТАПУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Характеристика сучасного етапу глобалізації. Особливості сучасної глобалізації. Принципи сучасної глобалізації.

Суперечності та асиметрії економічної глобалізації. Діапазон і характер критики глобальних економічних процесів. Причини критики глобалізації.

Дуалізм сучасного етапу глобалізації. Причини та прояви дуалізму сучасної глобалізації. Позитивні наслідки глобалізації. Негативний вплив світових глобалізаційних процесів на економіки країн, що розвиваються.

Змістовий модуль 2. Проблеми та перспективи розвитку глобальної економіки

ТЕМА 7. ПАРАДОКСАЛЬНА ПРИРОДА ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Поняття парадокса глобалізації. Парадокс як економічна категорія. Парадокс глобалізації за Дені Родріком та іншими вченими.

Особливості глобальних трансформацій в сучасному світі Сутність глобальних економічних парадоксів.

Базові глобальні парадокси, їх характеристика. – Парадокс глобальної стратифікації. Сутність феномену домашнього заміщення. Парадокси глобалізації фінансового ринку та їх особливості. Парадокс «Філдстайна – Хоріока». Парадокс низької мобільності нетто-потоків капіталу. Парадокс дисоціації.

ТЕМА 8. АЛЬТЕРГЛОБАЛІЗМ ТА ЙОГО ФОРМИ

Поняття антиглобалізму та альтерглобалізму в сучасній глобалістиці. Історія становлення і розвитку антиглобального руху. Основні види діяльності антиглобального руху. Завдання учасників руху антиглобалістів. Загальні цілі антиглобалізму. Основні принципи антиглобалістів.

Цілі, завдання, принципи, види діяльності альтерглобалізму. Програми альтерглобалізму. Основні напрями альтерглобалізму: трансформістський (зміцнення системи самоуправління) і руйнівний (протидія укріпленню влади корпоративного капіталізму). Зовнішні протиріччя антиглобального руху. Внутрішні протиріччя антиглобального руху. Ідеологічна платформа антиглобального спектру та її складові. Перспективи розвитку альтерглобалізму: внутрішні і зовнішні суперечності антиглобального руху, проблема кінцевої мети і узгодженості дій.

ТЕМА 9. ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА ЯК ПРОГНОСТИЧНА РЕАЛЬНІСТЬ.

Особливості сучасного стану глобалізації та можливості її кількісного вимірювання. Глобальні фінансово-економічні кризи. Інтернаціоналізація світового відтворювального процесу. Співвідношення категорій «глобалізація» та «інтернаціоналізація». Формування глобального капіталу. Підходи, умови і фактори визначення перспектив глобалізації.

Прогностичні сценарії глобального розвитку. Неоліберальна глобалізація. Апокаліпсис: глобальна цивілізаційна катастрофа. Приборкана глобалізація. Моральна глобалізація.

ТЕМА 10. РЕГУЛЯТИВНІ МЕХАНІЗМИ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.

Сутність держави, її функції. Трансформація регулюючої ролі держави в економіці за умов глобалізації. Симбіоз державних і ринкових регуляторів економіки. Традиційні важелі макроекономічного регулювання.

Глобальна інституалізація економічного розвитку. Регулятивний потенціал міжнародних економічних організацій. Формування та розвиток трьох макрорегіонів сучасного світу: Європи, з ядром у вигляді ЄС; Східної Азії, з центром у Китаї та Північної Америки, з базою у США.

Вплив метакорпорацій на розвиток сучасної світової економіки. Метакорпорації – система координації економічних агентів у процесі розподілу ресурсів. Метакорпорації, їх компоненти. Інтегрована корпоративна структур. Роль суспільних інститутів в глобальних економічних процесах.

ТЕМА 11. МІЖНАРОДНІ СТРАТЕГІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Сутність терміну «стратегія». Основні атрибути економічної стратегії. Етапи розробки стратегій та визначення головної мети і підпорядкованість цілей. Класифікація економічної стратегії за терміном дії. Стратегії глобального розвитку світу. Стратегія інтеграції України у міжнародний економічний простір. Світ і Україна у ХХІ столітті: взаємозв'язки і співвідношення глобального та національного розвитку.

Американська і західноєвропейська західна атлантична геополітика. Вектори стратегічних трансформацій світу. Інституційний устрій глобальних трансформацій: уніполярна система; бі- чи триполярна система; поліполярна система.

ТЕМА 12. КОНКУРЕНТНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Стратегія інтеграції України у міжнародний економічний простір. Розвиток стратегій економічного та соціального розвитку України за роки незалежності. Стратегічні напрями зовнішньоекономічної політики України. Інтеграція України у зовнішній простір, участь у міжнародних організаціях.

Методологічні кроки геоекономічного аналізу, прогнозування, формування стратегії подальшого розвитку України в умовах глобалізації Критерії оцінки сучасного світового політичного та економічного порядку.

6. Теми лекцій

| № з/п | Назва теми | Обсяг у годинах | |
|---------------------|--|-----------------|--------------|
| | | Денна форма | Заочна форма |
| 1 | Часові межі феномену глобалізації | 1 | - |
| 2 | Сучасна методологія глобалістики | 1 | - |
| 3 | Школи і міждисциплінарний статус глобалістики | 1 | 1 |
| 4 | Становлення глобальної економіки | 2 | - |
| 5 | Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів | 2 | 1 |
| 6 | Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації | 2 | 1 |
| 7 | Парадоксальна природа глобальних трансформацій | 2 | - |
| 8 | Альтерглобалізм та його форми | 1 | - |
| 9 | Глобальна економіка як прогностична реальність | 2 | 1 |
| 10 | Регулятивні механізми глобальної економіки | 2 | 1 |
| 11 | Міжнародні стратегії глобалізації | 2 | 1 |
| 12 | Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації | 2 | - |
| Усього годин | | 20 | 6 |

7. Теми семінарських занять

| № з/п | Назва теми | Обсяг у годинах | |
|---------------------|-----------------------|-----------------|--------------|
| | | Денна форма | Заочна форма |
| | Не передбачено планом | | |
| Усього годин | | | |

8. Теми практичних занять

| № з/п | Назва теми | Обсяг у годинах | |
|-------|--|-----------------|--------------|
| | | Денна форма | Заочна форма |
| 1 | Часові межі феномена глобалізації. Соціокультурний феномен глобалізації. Сутність економічної глобалізації. Історичні періоди розвитку процесів глобалізації | 1 | - |
| 2 | Сучасна методологія глобалістики. Виникнення глобалістики. Сутність глобалістики. Вплив глобалізації на людське життя. Основні типи глобальних проблем. Соціокультурний розвиток в глобальному суспільстві | 1 | - |
| 3 | Школи і міждисциплінарний статус глобалістики. Основні ідеологічні концепції глобалістики. Державно-політичні платформи, в яких реалізується глобалізм. | 1 | - |
| 4 | Становлення глобальної економіки. Основні чинники глобалізації. Становлення загальнопланетарного науково-інформаційного простору, глобальної інформаційної інфраструктури. Систематизування поглядів на глобалізацію. Становлення глобальної економіки як науки | 2 | - |
| 5 | Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів. Ключові глобальні проблеми економічного розвитку, їх | 2 | 1 |

| | | | |
|----|---|-----------|----------|
| | характеристика. Еволюція локальних цивілізацій. Найбільш суттєві ознаки економічного глобалізму | | |
| 6 | Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації. ▪ Суспільно-політичні передумови антиглобалізму. ▪ Антиглобальний рух як суттєвий політичний феномен. ▪ Вплив культури, суспільних інститутів та економічної системи на рівень бідності | 2 | 1 |
| 7 | Парадоксальна природа глобальних трансформацій. Основні суперечності глобальних трансформацій. Основні характеристики парадоксів глобалізації. Вплив криз на світову економіку. Інформаційні процеси в глобальній економіці. | 2 | - |
| 8 | Альтерглобалізм та його форми. Суспільно-політичні передумови антиглобалізму. Антиглобальний рух як суттєвий політичний феномен. Вплив культури, суспільних інститутів та економічної системи на рівень бідності | 1 | - |
| 9 | Глобальна економіка як прогностична реальність. Особливості сучасного стану глобалізації та можливості її кількісного вимірювання. Глобальні фінансово-економічні кризи. Підходи, умови і фактори визначення перспектив глобалізації. Прогностичні сценарії розвитку глобалізації. | 2 | 1 |
| 10 | Регулятивні механізми глобальної економіки. Становлення глобально інтегрованої регулюючої системи. Принципи глобальної регулюючої системи. Глобальні регуляторні інститути – сутність, мета функціонування. Роль та дії держави в умовах глобалізації. | 2 | 1 |
| 11 | Міжнародні стратегії глобалізації. Загальні підходи до визначення стратегії. Моделі економічного розвитку. Поняття міжнародної та глобальної системи. Стратегії Європейського Союзу: мета і результат. США та Китай: національні стратегії і можливі сценарії відносин. Стратегія інтеграції України у міжнародний економічний простір. Світ і Україна у XXI столітті: взаємозв'язки і співвідношення глобального та національного розвитку. | 2 | - |
| 12 | Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. Проблеми національної конкурентоспроможності в умовах глобалізації. Стратегічна перспектива входження України до європейських економічних і оборонних структур. Україна і співдружність Незалежних Держав (СНД). Перспективи співробітництва України з СОТ в умовах забезпечення глобальної конкурентоспроможності. | 2 | - |
| | Разом | 20 | 4 |

9. Теми лабораторних занять

| № з/п | Назва теми | Обсяг у годинах | |
|-------|-----------------------|-----------------|--------------|
| | | Денна форма | Заочна форма |
| | Не передбачено планом | | |

10. Теми самостійної роботи

| № з/п | Назва теми та зміст самостійної роботи | Обсяг у годинах | |
|-------|---|-----------------|-------------|
| | | Денна форма | Денна форма |
| 1 | Тема 1. Часові межі феномену глобалізації. Завдання: – Опрацювати рекомендовану до теми літературу. – Проаналізувати сутність феномену глобалізації. – Охарактеризувати парадигму економічної глобалізації. – Підготувати теоретичні матеріали з питання "Функціональний підхід до аналізу глобалізації". | 8 | 10 |
| 2 | Тема 2. Сучасна методологія глобалістики. Завдання: – Опрацювати рекомендовану до теми літературу. – Підготувати доповідь з питання "Основні ознаки сучасного глобалізму" – Зробити огляд сучасних моделей глобалізації. | 8 | 10 |
| 3 | Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики. Завдання: – Опрацювати рекомендовану до теми літературу. – Стисло проаналізувати основні ідеологічні концепції глобалістики. – Ознайомлення з державно-політичними платформами, в яких реалізується глобалізм. | 8 | 9 |
| 4 | Тема 4. Становлення глобальної економіки. Завдання: – Описати основні суб'єкти становлення та розвитку глобальної економіки. – Охарактеризувати унікальні характеристики глобальної економіки: неймовірна рухливість фінансового капіталу, – глобальна мережа комунікацій, зростаючий міжнародний поділ праці. | 6 | 10 |
| 5 | Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів. Завдання: – Опрацювати рекомендовану до теми літературу. – Проаналізувати найбільш суттєві ознаки економічного глобалізму. – Описати сутність базових критичних зауважень процесу глобалізації. – Ознайомитись з картографією світу у новітньому геоелектронічному просторі. | 6 | 8 |

| | | | |
|----------------|--|-----------|------------|
| 6 | Тема 6. Суперечності дуалізм сучасного етапу глобалізації. Завдання: – Опрацювати рекомендовану до теми літературу. – Описати наслідки негативного впливу світових глобалізаційних процесів на економіки деяких країн. | 6 | 8 |
| 7 | Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій. Завдання: – Опрацювати рекомендовану до теми літературу. – Проаналізувати Вплив метакорпорацій на розвиток сучасної світової економіки. | 6 | 10 |
| 8 | Тема 8. Альтерглобалізм та його форми. Завдання: – Опрацювати рекомендовану до теми літературу. – Визначити вплив культури, суспільних інститутів та економічної системи на рівень бідності. | 8 | 10 |
| 9 | Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність. Завдання: – Опрацювати рекомендовану до теми літературу. – Ознайомлення з теоретичним матеріалу з питання «Поняття і цілі міжнародного бізнесу». | 6 | 8 |
| 10 | Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки. Завдання: – Опрацювати рекомендовану до теми літературу. – Проаналізувати теоретичний матеріал з питання «Глобальні регуляторні інститути – сутність, мета функціонування». | 6 | 8 |
| 11 | Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації. – Опрацювати рекомендовану до теми літературу. – Провести огляд теоретичного матеріалу з питання "Шляхи досягнення певного рівня міжнародної безпеки". | 6 | 9 |
| 12 | Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. – Опрацювати рекомендовану до теми літературу. – Провести огляд теоретичного матеріалу з питання "Розвиток пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в Україні". | 6 | 10 |
| ВСЬОГО: | | 80 | 110 |

11. Завдання для самостійної роботи

Для *денної* форми навчання. **Мета:** прищеплення та розвиток навичок і вмінь самостійної роботи над науковою літературою, аналітичного мислення, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення теоретичних знань з організації наукового дослідження та їх застосування на практиці.

Завдання: Підготувати і виступити із науковою доповіддю.

Теми доповіді:

1. Глобалізаційні процеси в сучасному світі.
2. Новий світовий порядок: основні сценарії розвитку.
3. Цивілізаційний аспект глобальної економіки.
4. Культурний аспект глобальної економіки.
5. Економічний аспект глобальної економіки.
6. Політичний аспект глобальної економіки.
7. Багатополюсність світу: основні напрямки.
8. Духовність людини постіндустріального суспільства
9. Проблема збереження національного у сучасному світі.

10. Причини та наслідки глобалізації економічної сфери.
11. Шляхи та сценарії управління економічними процесами.
12. Стан та перспективи вирішення екологічних проблем.
13. Перспективи утворення та діяльності світового уряду.
14. Шляхи розбудови громадянського суспільства у світовому масштабі.
15. Порівняльний аналіз ідеологій добробуту.
16. Перспективи світової соціальної політики.
17. Потенційні загрози зовнішнього суверенітету України.
18. Стандарти ЄС та українські реалії.
19. Стратегія національної безпеки та її реалізація в умовах глобалізації.
20. Геополітичне положення України: переваги та проблеми.
21. Світ сучасних цивілізацій в теоретичних моделях.
22. Трансформація полярності світосистеми.
23. Наслідки процесу культурної глобалізації.
24. Основні тенденції сучасної глобалізації.
25. Об'єктивна і суб'єктивна глобалізація.
26. Сутність та мета ідеологічної глобалізації.

Для *заочної* форми навчання – контрольна робота. **Мета:** розвиток навичок самостійної роботи, аналітичного мислення, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення теоретичних знань та їх практичне застосування.

Виконання контрольної роботи передбачає написання реферату за відповідним варіантом. Кожен варіант включає завдання з тематики, визначеної навчальною програмою з дисципліни, за якою пишеться контрольна робота. Відповіді мають бути повними та обґрунтованими на завдання, що передбачені конкретним варіантом контрольної роботи. Висновки необхідно робити з посиланням на конкретне літературне чи наукове джерело.

ВАРІАНТИ ДЛЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант 1

Проаналізувати одну з глобальних проблем світової економіки за таким планом:

Проблема подолання бідності і відсталості

1. Ознаки проблеми.
2. Шляхи подолання бідності і відсталості.

Варіант 2

Проаналізувати одну з глобальних проблем світової економіки за таким планом:

Проблема миру і демілітаризації

1. Новітня історія проблеми.
2. Конверсія.
3. Нові аспекти проблеми підтримання миру.

Варіант 3

Проаналізувати одну з глобальних проблем світової економіки за таким планом:

Продовольча проблема

1. Масштаби проблеми.
2. Світова торгівля продовольством.
3. Перспективи розв'язання проблеми.

Варіант 4

Проаналізувати одну з глобальних проблем світової економіки за таким планом:

Проблема природних ресурсів

1. Зв'язок енергетичної й сировинної проблеми.
2. Негативні та позитивні наслідки енергетичної й сировинної криз.

3. Проблема природних ресурсів за сучасних умов та можливі шляхи розв'язання.

Варіант 5

Проаналізувати одну з глобальних проблем світової економіки за таким планом:

Екологічна проблема

1. Нераціональне природокористування.
2. Проблема відходів.

Варіант 6

Проаналізувати одну з глобальних проблем світової економіки за таким планом:

Демографічна проблема

1. Проблема темпів зростання світового населення.
2. Економічні наслідки сучасного демографічного вибуху.
3. Шляхи виходу із демографічної кризи в країнах, що розвиваються.

Варіант 7

Проаналізувати одну з глобальних проблем світової економіки за таким планом:

Проблема стійкого розвитку

1. Поняття “стійкий розвиток”.
2. Критерії стійкого розвитку.
3. Шляхи досягнення стійкого розвитку.

Варіант 8

Проаналізувати одну з глобальних проблем світової економіки за таким планом:

Проблема розвитку людського потенціалу

1. Проблема людського потенціалу за сучасних умов.
2. Освіта і проблема людського потенціалу.

Варіант 9

Обґрунтуйте необхідність стримання впливу діяльності основних міжнародних фінансових інститутів на економіку деяких країн. Як саме таке втручання впливає на обмеження суверенітету держав? Проаналізуйте включеність України у світовий інтеграційний процес: стан, проблеми та перспективи.

Варіант 10

Сформулюйте сутність соціальних наслідків глобалізації для різних за рівнем розвитку країн світу. Надайте характеристику існуючим відомим шляхам їх подолання. Запропонуйте такі шляхи подолання цих наслідків, що ще не були використані. Відповідь обґрунтуйте.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (заліку)

1. Предмет і методи курсу «Глобальна економіка».
2. Сутність і хронологія глобалізації.
3. Закономірності та принципи становлення і розвитку глобальної економіки.
4. Соціальні виміри економічної глобалізації.
5. Концепції розвитку глобальної економіки.
6. Суб'єкти координації розвитку глобальної економіки.
7. Стратегії сталого розвитку країн в умовах глобалізації.
8. Природа глобального економічного циклу.
9. Економічний цикл і динаміка основних макроекономічних показників.
10. Характерні риси сучасного циклу глобалізації.
11. Глобалізація ринків і глобалізація виробництва.
12. Глобальний ринок капіталів та його сегменти.
13. Глобалізація міжнародного фінансового ринку.
14. Глобальні ринки робочої сили.
15. Специфіка та особливості діяльності ТНК на сучасному етапі глобалізації.
16. Нові пріоритети діяльності та розвитку ТНК в сучасних умовах глобалізації.

17. Стратегії забезпечення глобального конкурентного лідерства ТНК.
18. Країни і регіони у світовій глобальній економіці.
19. Сучасний глобальний регіоналізм.
20. Актуальність процесів регіоналізації для економіки України.
21. Цілі державного втручання в розвиток регіонів.
22. Техноглобалізм та світовий ринок технологій.
23. Міжнародні науково-технологічні відносини.
24. «Глобальна технологічна революція – 2020».
25. Глобалізація економіки та міграційні процеси.
26. Встановить відповідність між концепціями часового простору глобалізації.
27. Фази економічного розвитку за класифікацією цивілізацій.
28. Основні відмінності доіндустріальної, індустріальної та постіндустріальної епохи.
29. Перспективи розвитку людського ресурсу глобальної економіки.
30. Міграційна політика: сучасні тенденції у глобальній економіці.
31. Моделі трудових відносин та їх характеристика.
32. Міжнародна освітня стратегія в умовах глобалізації.
33. Цивілізаційна парадигма глобального економічного розвитку.
34. Шляхи і моделі інтеграції України в глобальний економічний простір.
35. Підприємництво в умовах глобалізації. Україна і СОТ.

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях:

- вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях:

- вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні, семінарські та лабораторні заняття);
- метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- Дослідницький метод
- Пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Глобальна економіка» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо.
- для модульного контролю у вигляді письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.
- для підсумкового контролю проведення екзамену або заліку (усна та/або письмова

відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Глобальна економіка» є підсумковий контроль - диференційований залік.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

| № | Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти* | Кількість балів |
|----|--|-----------------|
| 1. | Реферат, есе | 1-5 |
| 2. | Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач | 1-5 |
| 3. | Індивідуальне завдання | 1-5 |
| 4. | Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті | 1-5 |
| 5. | Ділова гра, практичний кейс, тощо. | 1-10 |
| 6. | Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо) | 1-10 |
| 7. | Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти) | 1-20 |
| 8. | Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти) | 1-50 |

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

| Бали | Критерії оцінювання |
|--------|--|
| 90-100 | Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади. |
| 82-89 | Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять. |
| 75-81 | Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами |
| 64-74 | Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів. |
| 60-63 | Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади. |
| 35-59 | Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять. |
| 1-34 | Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал. |

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | ОЦІНКА ECTS | ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ | |
|--|-------------|---|---|
| | | для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики | для недиференційованого заліку |
| 90-100 | A | відмінно | зараховано |
| 82-89 | B | добре | |
| 75-81 | C | | |
| 64-74 | D | задовільно | |
| 60-63 | E | | |
| 35-59 | FX | незадовільно з можливістю повторного складання | не зараховано з можливістю повторного складання |
| 1-34 | F | незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни |

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Приклад для денної форми здобуття освіти

| Поточний контроль та самостійна робота | | | | | | | | | | | | Підсумковий контроль | Сума | |
|--|----|----|----|----|----|---------------------------|----|----|-----|-----|-----|----------------------|------|-------------------|
| Змістовий модуль 1 | | | | | | Змістовий модуль 2 | | | | | | | | Самостійна робота |
| T1 | T2 | T3 | T4 | T5 | T6 | T7 | T8 | T9 | T10 | T11 | T12 | | | |
| 3 | 3 | 3 | 3 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 3 | 3 | 10 | 40 | 100 |
| Модульний контроль 1 - 10 | | | | | | Модульний контроль 2 - 10 | | | | | | | | |

Приклад для заочної форми здобуття освіти

| Поточний контроль та самостійна робота | | Підсумковий контроль | Сума |
|--|-------------------|----------------------|------|
| Контрольна робота | Самостійна робота | | |
| 50 | 10 | 40 | 100 |

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Глобальна економіка» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;

- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Бочан І.О. Глобальна економіка : підручник / І.О.Бочан, І.Р.Михасюк. – К.: Знання, 2007. – 404 с.
2. *Глобальна економіка: навч. посібник / О.Є.Кузьмін, О.В.Пирог, І.В.Литвин. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 300 с.*
3. *Глобальна економіка: підручник / за заг. ред. Д.Г.Лук'яненко, А.М.Поручник. – К.: КНЕУ, 2015.-588с.*
4. Глобальна економіка: навчально-методичний посібник для здобувач вищої освіти денної форми навчання, які навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» за галуззю знань 0305 «Економіка та підприємництво» - Дніпропетровськ, - Дніпропетр. держ. фін. акад., 2015. – 79 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://studopedia.org/13-13212.html>
5. Глобальна економіка : навч. посібник / П.П.Мазурок [та ін.]; заг. ред. Б.М.Одягайло; М-во освіти і науки України. – Львів: «Магнолія-2006», 2009. – 206 с.
6. Гражевська Н.І. Економічні системи епохи глобальних змін: навч. посіб. / Н.І.Гражевська. – К.: Знання, 2008. – 431 с.
7. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: навч. посіб. / Т.В. Кальченко; ДВНЗ Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. – К.: КНЕУ, 2009. – 364 с.
8. *Ковтун О.І. Глобальна економіка: підручник / О.І.Ковтун, П.О.Куцик, Г.І.Башнянин; [за заг.ред.О.І.Ковтуна]. – Львів: Видавництво ЛКА, 2014.– 704с.*
9. Мазурок П.П. Глобальна економіка: навч. посіб. / П.П.Мазурок, Б.М.Одягайло, В.В.Кулішов, О.М.Сазонец. – Львів: «Магнолія 2006», 2011. – 208 с.
10. Бізнес-аналітика в економіці, фінансах, маркетингу та управлінні / навчальний посібник /М.М.Єрмошенко, С.А.Єрохін, І.Ю. Штулер, Ю.В.Костинець – Київ : НАУ, 2020. – 810с.
11. Маркетинг: підручник /М.М.Єрмошенко, С.А.Єрохін, Т.В.Серкутан, Ю.М.Неговська, Я.А.Громова, Ю.В.Костинець – Київ : НАУ, 2020. – 810 с.

Додаткова

12. *Аллен Р. Глобальная экономическая история / Р.Аллен. – М. : Изд-во ин-та Гайдара, 2013. – 224 с.*
13. Артьомов І.В. Проблеми і перспективи входження України в Європейський союз. Навчальний посібник. – Ужгород: «Ліра», 2007. – 384 с. (Серія «Євро інтеграція: Український вимір». Вип.7).
14. Бауман З. Глобализация. Последствия для человечества и общества : Перевод с англ. – М., 2004.
15. Білорус О.Г., Лук'яненко Д.Г. та ін. Глобалізація та безпека розвитку. – К.: КНЕУ, 2001.
16. Білорус О.Г. Економічна система глобалізму. – К. : КНЕУ, 2000.
17. Білорус О.Г., Лук'яненко Д.Г. та ін. Глобальні трансформації та стратегії розвитку. – К.: ВІПОЛ, 1998.
18. Булатова О.В. Регіональна складова глобальних інтеграційних процесів : монографія / О.В.Булатова. – Донецьк: ДонНУ, 2012. – 386 с.
19. Бжезинский З. Великая шахматная доска. - Bagic Book, 1997.
20. *Гальчинский А. Кризис и циклы мирового развития / А.Гальчинский. - К. :АДФ-Украина, 2013. - 480 с.*

21. Гальчинський А.С. Суперечності реформ у контексті цивілізаційного процесу. – К.: Українські пропілеї, 2001.
22. *Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование. Монография / Под ред. Д.Лукьянченко, А.Поручника, В.Колсова.* – К. : КНЭУ, 2013. - 466 с.
23. Куцик П.О. *Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія / П.О.Куцик, О.І.Ковтун, Г.І.Башияннин.* – Львів : Видавництво ЛКА, 2015. – 594с.
24. Міжнародний регіоналізм глобальної економіки. В кн. : Економічні проблеми ХХІ століття : міжнародний та український виміри: монографія / [за ред. С.І.Юрія, Є.В.Савельєва]. – К.: Знання, 2007. – С. 121-140.
25. Ресурси та моделі глобального економічного розвитку: монографія / [Д.Г.Лук'яненко, А.М.Поручник, А.М.Колот та ін.]; за заг. ред. Д.Г. Лук'яненка та А.М.Поручника; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ "Київський нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана" [та ін.].- К.: КНЕУ, 2011.- 703 с.
26. Шевчик Б. Сучасні економічні теорії глобальних систем / Б. Шевчик. – Львів, Новий світ-2000, 2011. – 352 с.
25. Report of the Secretary-General of UNCTAD to UNCTAD XIII. Development-led globalization: Towards sustainable and inclusive development paths. – N.Y.; Geneva: UN, 2011. – 136 p.
26. Report of the Secretary-General of UNCTAD to UNCTAD XIII. Development-led globalization: Towards sustainable and inclusive development paths. – N. Y.; Geneva: UN, 2011. – 136 p. ni. – С. 62-68.

20. Інформаційні ресурси

25. Всесвітній банк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.worldbank.org.
26. Європейська комісія. Сторінка новин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europa.eu.int/news.en.htm>.
3. Євростат [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europa.eu.int/en/comm/eurostat>.
27. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
28. Інститут міжнародної економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.iie.com.
29. Міжнародна торгова палата [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.iccwbo.org.
30. Міжнародна фінансова корпорація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ifc.org.
31. Міжнародний валютний фонд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.imf.org.
32. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/>
33. ОЕСР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.oecd.org.
34. ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.un.org.
35. ОПЕК [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.opec.org.
36. Світова організація торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.wto.org.
37. ЮНІДО [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.unido.org.